

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"

Rektor G. Rixsiyeva

2021 yil "12" 08

JAHON TARIXI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:

200 000 - San'at va gumanitar fanlar

Ta'lim sohasi:

220 000 - Gumanitar fanlar

Ta'lim yo'nalishi:

60220300 - Tarix (Sharq mamlakatlari va
mintaqalari bo'yicha)

Toshkent-2021

Handwritten signature

8. Акимбеков С.М. История Афганистана. – Астана – Алматы: ИМЭП при Фонде Первого Президента, 2015.
9. Бобоходжаев М.А. Новая история Афганистана (учебная пособия). – Т., ТДШИ, 1997.
10. N.Abdullayev. Pokiston tarixi (o'quv qo'llanma).-T, TDSHI, 2012.
11. Торкунов А.В. История Кореи (Новое прочтение). –М., 2003.(учебник)
12. Imomnazarov Q. Koreya tarixi va madaniyati (o'quv qo'llanma). –T., TDSHI, 2009.

Axborot manbalari

1. www.history.ru
2. www.wikipedia.org
3. www.ancienttime.com
4. www.krugosvet.ru
5. www.world-history.ru
6. www.ancientfrom.ru

7. O'quv dasturi "Sharq mamlakatlari tarixi va antropologiyasi" kafedrasida ishlab chiqilgan va 2021 - yil "26" 08 dagi "1" -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining
2022-yil "28" _____ kuni "1" -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

8. Fan/modul uchun mas'ullar:
U.A.Abdulloyev - TDSHU, "Sharq mamlakatlari tarixi va antropologiyasi", katta o'qituvchisi, tarix fanlari nomzodi
O.N.Petrosova - TDSHU, "Sharq mamlakatlari tarixi va antropologiyasi" kafedrasida katta o'qituvchisi

9. **Taqrizchilar:**
K.S. Azimov - TDSHU, "Sharq mamlakatlari tarixi va antropologiyasi"
kafedrası katta o'qituvchisi, tarix fanlari nomzodi
D.J. Urakov - O'zMU "Jahon tarixi" kafedrası mudiri, tarix fanlari
nomzodi, dotsent.

- | Fan/modul kodi
JT112 | O'quv yili
2021-2022
2022-2023 | Semestr
2,3,4 | Kreditlar
4-4-4 |
|----------------------------|--|----------------------------------|---------------------------|
| Fan/modul turi
Majburiy | Ta'lim ti
O'zbek/rus | Haftadagi dars soatlari
4-4-4 | |
| Fanning nomi | Auditoriya
mashg'ulotlari
(soat) | Mustaqil
ta'lim
(soat) | Jami
yuklama
(soat) |
| 1. | Jahon tarixi | 180 | 360 |
| 2. | <p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda dunyo xalqlari va davlatlarining tarixiy o'tmishi haqida yaxlit tasavvurni shakllantirish, tarixiy faktlar, voqea va jarayonlarni tahlil qilish va baholash qobiliyatini shakllantirish.</p> <p>Fanning vazifasi - tarixiy jarayonning asosiy harakatlantiruvchi kuchlari, ijtimoiy rivojlanish, jahon tarixidagi asosiy voqea va hodisalar, ularning sabab va oqibatlari haqida tushuncha berish; shaxsning tarixiy jarayon, siyosiy tashkilot jamiyatidagi o'rni; odob-axloq, bag'rikenglik tarbiyasi; madaniyatlar xilma-xilligi va sivilizatsiyalarning o'zaro ta'siri; ma'lumotni samarali qidirish va manbalarni tanqid qilish qobiliyati; jahon hamjamiyatidagi jarayon, voqea va hodisalarni tushunish.</p> | | |

Sivilizatsiya tushunchasi. Sivilizatsiyalarning vujudga kelishiga doir ilmiy konsepsiyalar. Qadimgi Sharq tarixiy madaniy makon sifatida. Qadimgi Sharq: tarixiy, madaniy va geografik tahlil. Qadimgi Sharqda sivilizatsiyalar vujudga kelishining tabiiy shart-sharoitlari. Sharqdagi dastlabki sivilizatsiyalarning o'rganilishi. Qadimgi Sharq sivilizatsiyalariga oid tadqiqotlar. Qadimgi Sharq va Antik sivilizatsiyalarning o'ziga xos va farqli xususiyatlari.

3-mavzu. Mesopotamiya sivilizatsiyasi

Mesopotamiya tabiiy sharoiti va aholisi. Ilk tabaqaviy jamiyat shakllanishining shart-sharoitlari. Shumer sivilizatsiyasining vujudga kelishiga doir ilmiy konsepsiyalar. Mesopotamiyada ilk shahar-davlatlarning tashkil topishi. Akkad podsholigi va Uring III sulolasi davlati. Akkad davlatlari. Sargon I hukmronligi. Gutiyalarning Mesopotamiyani egallashi va ularning 125 yillik hukmronligi. Gutiyalarni Mesopotamiyadan haydab chiqarilishi va mamlakada hokimiyatni Uring III sulolasi vakillari qo'liga o'tishi. G'arbdan yangi ko'chmanchi-amoriy qabilalarining Mesopotamiyaga bostirib kirishi va Ur podsholigini tugatilishi.

4-mavzu. Qadimgi Bobil, Ossuriya va Yangi Bobil podsholigi

Bobil davlatini tashkil topishi. Bobil - amoriy podsholigi Xammurabi davrida. Hammurabi qonunlari. Ijtimoiy - iqtisodiy munosabatlar. Bobilda qishloq xo'jaligi, ichki va tashqi savdo-sotiqning rivojlanishi. Qulchilikning rivojlanishi. Er egaligi. Huquq va sud. Davlat hokimiyati. Bobilning kassitar tomonidan istilo qilinishi. Kassitar davrida Bobilning ijtimoiy tuzumi. Kassitar hukmronligi oqibatida Bobilni siyosiy va madaniy inqirozga uchrashi. Ossuriyaning tabiiy sharoiti. Ashshur shahar - davlati va Ossuriya davlatining tashkil topishi. Qadimgi Ossuriya davri - miloddan avvalgi II ming yillikning I yarmi. O'rta Ossuriya davri. Yangi Ossuriya davri. Buyuk Ossuriya harbiy davlati. Ossuriya davlatini tushkunlik davri va parchalanishi. Yangi Bobil shohligining taraqqiy etishi. Iqtisodiyot va ijtimoiy tuzum. Yangi Bobil podsholarining istilochilik yurishlari. Navuxodonosor hukmronligi davri. Eron shohi Kayxistavning harbiy yurishi va Yangi Bobil podsholigining tor-mor etilishi.

5-mavzu. Qadimgi Misr sivilizatsiyasi

Qadimgi Misr tarixining asosiy manbalari va tarixnavisligi. Qadimgi Misr sivilizatsiyasining o'ziga xos xususiyatlari. Qadimgi Misr sivilizatsiyasining

С-Петербург, ун-та, 2009.

8. История Китая; Учебник / Под редакцией А.В. Меликсетова. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: Изд-во МГУ, Изд-во «Высшая школа», 2002.
 9. Kabirov A. Qadimgi Sharq tarixi. O'quv qo'llanma. —T., "Tafakkur", 2016.
 10. Ergashev Sh. Qadimgi sivilizatsiyalar. — Toshkent: "O'zbekiston", 2016.
 11. Qodirov Z.M. Arab mamlakatlari tarixi (qadimgi va o'rta asrlar) —T., TDSHL, 2014 (o'quv qo'llanma).
 12. Turkiya tarixi (o'quv qo'llanma). Tuzuvchilar: N.A.Abdullayev, Z.M.Qodirov, X.X.Hamidov, Sh.Ikromov. TDSHL, T.: 2018.
 13. Pokiston tarixi (o'quv qo'llanma). Tuzuvchilar: T. G'iyosov, N.Abdullayev, U.Abdullayev, Z. Qodirov. —T, 2015.
 14. Hindiston tarixi (o'quv qo'llanma). Tuzuvchilar: T.G'iyosov, N.Abdullayev, U.Abdullayev, Z. Qodirov. —T, 2015.
 15. T.G'.G'iyosov. Hindistonning o'rta asrlar tarixi (o'quv qo'llanma). —T. 2004.
 16. T.G'.G'iyosov. Hindistonning yangi tarixi (o'quv qo'llanma). —T. 1999.
 17. Boboxo'jayev M.A. Afg'onistonning yangi tarixi (1747-1918) (o'quv qo'llanma). —T., TDSHL, 1997.
 18. Rashidov R. Afg'onistonda davlatchilik masalasi: tarix va hozirgi zamon. — T., "Navruz", 2017.
 19. Salimov T. Jahon tarixi (Yevropa mamlakatlari. V-XV asrlarda). Toshkent: "Universitet", 2014.
 20. Jahon tarixi: (Yangi davr. II qism. 1800-1918-yillar): o'quv qo'llanma / Sh.Ergashev; muharrir I.Ahmedov; O'zbekiston Respublikasi Oliy va O'rta maxsus ta'lim vazirligi. — Toshkent: "O'zbekiston", 2015.
- Qo'shimcha adabiyotlar**
1. Р.Фрай. Наследие Ирана. 2-е издание. —М., 2002.(учебник)
 2. Алиев С.М. История Ирана XX век. —М., ИВ Ран-Крафт. 2004.
 3. Молодяков В.Э., Молодяков Э.В., Маркарян С.Б. История Японии. XX век. —М.: ИВ РАН; Крафт, 2007.
 4. Р.Г.Ланда. История арабских стран. —М., 2005.
 5. Arab mamlakatlari tarixi. Mualliflar: N.Abdullayev va boshq. TDSHL, T., 2018.
 6. Филыштинский И.М. История арабов и халифата (750-1517 гг.). — М., "Мыравей-Гайд", 1999.
 7. Xamidova K. Eron tarixi (o'quv qo'llanma). - T., TDSHL, 2009.

	• Jahon xalqlarining qadimgi, o'rtta, yangi va eng yangi davr madaniyatini rivojlantirish jarayonlari bo'yicha egallangan bilimlardan ilmiy-amaliy va pedagogik faoliyatda foydalanish; mamlakatlar xalqlari madaniyati bo'yicha ma'lumotlarni boshqa mamlakatlarning ilg'or madaniyatlari bilan solishtirish va bu madaniy-tarixiy tizimning afzalligini ko'rsata bilish va madaniy-tarixiy tizimning o'ziga xos jihatlarni bilish, ulardan foydalanish ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalari; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	VIII. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari hamda axborot manbalari Asosiy adabiyotlar 1. Василев В. История Востока 2-том (учебное пособие). –М., 2004. 2. История Древнего Востока: Учеб. Для студ. Вузов, обучающихся по спец. "История" / А.А.Вигасин, М.А.Дандамаев, М.В.Крюков и др.; Под ред. В.И.Кузищина. – 3-е изд., перераб. И доп. – М.: Высш. Шк., 2001. 3. История Древнего мира. Древний Восток. Индия, Китай, страны Юго-Восточной Азии. / А.Н.Бадак, И.Е.Войнич, Н.М.Волчек и др. – Мн.: Харвест, 1999. 4. Петросова О. История стран Азии и Африки. – Т.: ТашГИВ, 2012. 5. Родригес Н. Новейшая история стран Азии и Африки. XX век. 1-3 части (учебное пособие). М., 2001. 6. Кузнецов Ю., Навлицкая Н., Сырицын И. История Японии. –М., "Высшая школа", 1988. 7. Курбанов С. История Кореи: с древности до начала XXI в. СПб.: Изд-во

jahon tarixida tugan o'rni. Qadimgi Misrda ilk davlatlarning tashkil topishi. Ilk podsholik davrida Misr (m. av. XXXIII – XXIX asrlar). Qadimgi podsholik davrida Misr (m. av. XXVIII-XXIII asrlar).

O'rta podsholik davrida Qadimgi Misr (m. av. XXI-XVIII asrlar). O'rta podsholik davrida xo'jalik va ichki hayot. Misrda qishloq xo'jaligi, ichki va tashqi savdo-sotiqning rivojlanishi. Kambag'allar va qullar qo'zg'olonlari. Misr giksoslar hukmronligi ostida (m. av. XVIII – XVI asrlar). Yangi podsholik davrida Misr (M. av. XVI-XII asrlar). So'nggi podsholik davrida Misr (m. av. XI – IV asrlar). Qadimgi Misr madaniyati. Qadimgi Misr fani va diniy e'tiqodi.

6-mavzu. O'rtayer dengizining sharqiy va g'arbiy sohilidagi qadimgi davlatlar

O'rtayer dengizining sharqiy va g'arbiy sohilining qadimgi aholisi tarixi va davlatlari tarixnavisligi. O'rtayer dengizining sharqiy sohilidagi Qadimgi davlatlar. Qadimgi Palastin. Qadimgi Suriya va Finikiya. Qadimgi Karfagen davlati. Arabiston yarimorolidagi qadimgi davlatlar. Mamlakat va uning aholisi. Qadimgi Arabiston manbalari va o'rganilish tarixi.

7-mavzu. Kichik Osiyo va Kavkazorti mamlakatlari tarixi

Qadimgi Xett podsholigining manbalari va tarixnavisligi. Kichik Osiyodagi qadimgi dehqonchilik va ibtidoiy jamoa tuzumining yemirilishi. Ilk davlatlarning tashkil topishi. (m. av. VIII – VII ming yillik) Qadimgi Xett podsholigi. Qadimgi Troya va Frigiya podsholiklari Qadimgi Lidiya podsholigi. Qadimgi Urartu podsholigi.

8-mavzu. Qadimgi Eron sivilizatsiyasi

Qadimgi Eron aholisi. Eronda dastlabki davlatlarning tashkil topishi. Elam davlati. Qadimgi Elam davlati. Xo'jalik hayot va ijtimoiy munosabatlar. Qadimgi Elam davlatining Mesopotamiya davlatlari bilan iqtisodiy va madaniy aloqolari. Davlatning gullab-yashnashi va inqirozga uchrashi. Qadimgi Midiya. Midiyaning kuchli davlatga aylanishi. Ijtimoiy - iqtisodiy munosabatlar. Ichki va tashqi savdoning rivojlanishi. Hunarmandchilikning rivojlanishi. Qadimgi Midiya madaniyati. Ahamoniyalar davlati. Ahamoniyalar davri madaniyati.

9-mavzu. Qadimgi Hindiston sivilizatsiyasi

Qadimgi Hindistonning geografik o'rni, tabiiy sharoitlari, aholisi,

davrlashtirilishi, asosiy manbalari va tarixnavisligi. Ikk Hind sivilizatsiyasi (mil. av. XXIII–XVIII asrlar). Mil. av. XV–IV asrlarda Qadimgi Hindiston. Makedoniyalik Aleksandr davlatining parchalanishi. M. avv. IV – I va milodiy I – IV asrlarda Qadimgi Hindiston. Qadimgi Hindistonning ijtimoiy tuzumi va madaniyat.

10-mavzu. Qadimgi Xitoy sivilizatsiyasi

Eng Qadimgi Xitoy. Qadimgi Xitoy sivilizatsiyasining o'ziga xos xususiyatlari. Aholining mashg'ulotlari. Qadimgi Shan – In davlati. Chjou podsholigi. Sin podsholigi. Xan podsholigi. Xan saltanatining zaiflashuvi va ommaviy harakatlar. Qadimgi Xitoy madaniyati.

11-mavzu. Qadimgi Yunoniston. Antik tarixning boshlanishi

Qadimgi Yunonistondagi eng qadimgi shahar-davlatlar. Minoy sivilizatsiyasi. Yunonlarning dengiz sayohatlari. Afina davlati. Afina ta'lim. Afina demokratiyasi. Drakont qonunlari. Solon islohotlari. Perikl asri. Sparta davlati. Yunon koloniyalari. Qadimgi Yunoniston madaniyati. Qadimgi Yunonistonda fan.

Yunon va fors qarama-qarshiligining vujudga kelishi. Marafon jangi. Fernopol jangi. Salamin jangi. Filipp II ning Yunonistonga harbiy yurishi. Xeroniya ostonasidagi jang. Eronga yurishga tayyorgarlik. Makedoniyalik Aleksandring Sharqqa harbiy yurishlari. Makedoniyalik Aleksandr imperiyasining parchalanishi. Elinizm.

12-mavzu. Qadimgi Rim

Italiya va uning qadimgi aholisi. Rimga asos solinishi. Qadimgi Rimda boshqaruv. Rim Respublikasi. Rim davlat boshqaruv tizimi. Rim qo'shini va uning tuzilishi. Kartagen bilan Rim o'rtasida O'rta yer dengizi hududida hukmronlik qilish uchun o'zaro kurashni boshlanishi. Puni urushlari. Spartak qo'zg'oloni.

Rim Respublikasining qulashi. Sezar hokimiyatining qaror topishi. Rim imperiyasining paydo bo'lishi. Mil.av. I asrning o'talarida Rimda siyosiy kurashning keskinlashuvi. Oktavian Avgust prinsipati. II asrda Rim imperiyasi. "Oltin davr". Trayan prinsipati (98-117-yillar). III asrda Rim imperiyasidagi siyosiy inqiroz. Konstantinning imperatorlik davri. Rim imperiyasida xristianlikni yoyilishi. Rim imperiyasining varvar qabilalari bilan iqtisodiy va madaniy aloqalarining rivojlanishi. Varvar qabilalarining Rim imperiyasiga ta'sirini kuchayishi va Rim imperiyasining qulashi.

73. Yevropa mamlakatlari va AQSh iqtisodiy inqiroz davrida. 74. Ikkinchi jahon urushi. 75. Yevropa mamlakatlari 1945-1991-yillarda. 76. AQSh 1945-1991-yillarda. 77. Sovet Ittifoqi 1945-1991-yillarda. 78. Dunyo XX asr oxirida. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.	3. V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetentsiyalari Talaba bilishni kerak: - Jahon xalqlari tarixiy rivojlanishining asosiy qonuniyatlari va bosqichlari; qadimgi davrdagi Osiyo, Afrika va Yevropa mamlakatlari xalqlarining tarixi, manbashunosligi va tarixnavisligi; mamlakatlar tarixiy geografyasi haqida manbalar va ilmiy adabiyotlar; qadimgi mamlakatlar xalqlari madaniyati va tarixiy madaniy obidalariga oid umumiy masalalar; qadimgi davrdagi Osiyo, Afrika va Yevropa mamlakatlari madaniyati tarixi va umumbashariy sivilizasion ahamiyatini; qadimgi dunyo mamlakatlarida vujudga kelgan turli diniy qarashlarning konfessiyalarining umumiy va xos xususiyatlari; dunyo dinlari evolutsiyasi, ularning umumbashariy sivilizatsiyada tutgan o'rni, hozirgi holati, rasional va irratsional g'oyalarning ijtimoiy-siyosiy jarayonlardagi roli haqida <i>tasavvurga ega bo'lishni</i>; - Jahon mamlakatlari tarixining turli bosqichidagi ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ma'naviy taraqqiyoti; o'rganilayotgan mintaqada mamlakatlarda qadimgi davrdagi davlatchilik jarayonlari tarixi; o'rganilayotgan mamlakatlarning xalqaro munosabatlarda tutgan o'rni va roli; Osiyo, Afrika va Yevropa mamlakatlari jahon fani, madaniyati va san'ati rivojlanishiga qo'shgan hisssasi; o'rganilayotgan mamlakat xalqlari madaniy rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari va tarixiy bosqichlari; dunyo xalqlari madaniyatining o'zaro aloqalari va ta'siri; qadimgi davrda Osiyo, Afrika va Yevropa hududida shakllangan ijtimoiy-siyosiy ta'limotlar, iqtisodiy dunyo qarashlar; qadimgi mamlakatlardagi dinlar, diniy munosabatlar va diniy an'analari haqidagi ma'lumotlarni <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; - Jahon mamlakatlari ilmiy va amaliy bilimlardan pedagogik, ilmiy va amaliy faoliyatda foydalanish, shuning bilan birga hozirgi davlatlararo madaniy va iqtisodiy munosabatlarda ham <i>qo'llash bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lishi</i>;
--	---

41. Tanzimat davrida Usmonli turk imperiyasi.	
42. G'arb davlatlarining Arab davlatlaridagi mustamlakachilik siyosati.	
43. Birinchi jahon urushi yillarida Arab mamlakatlari.	
44. 1905-1911-yillardagi Eron inqilobi.	
45. Ingliz-afg'on urushlari.	
46. Hindiston Milliy Kongressi va uning faoliyati.	
47. «Afyun» urushlari va Xitoyni G'arb davlatlari tomonidan yarim mustamlakaga aylantirilishi.	
48. Birinchi jahon urushi davrida Xitoy.	
49. Meydzi inqilobi va uning ahamiyati.	
50. XVII asr o'rtalarida xalqaro vaziyat.	
51. Oliver Kromvel protektorati.	
52. 1787-yil AQSh konstitutsiyasi.	
53. Fransiya Direktoriya davri.	
54. Fransiya 1830-yil Iyul monarxiyasi.	
55. Yevropada 1848-1849-yil inqilobi.	
56. Germaniyaning birlashishi.	
57. AQShda fuqarolar urushi.	
58. Fransiya-Germaniya urushi.	
59. Parij Kommunasi.	
60. Monopoliyalarning tuzilishi.	
61. XIX asr oxiri – XX asr boshida G'arbiy Yevropa mamlakatlari.	
62. XIX asr oxiri – XX asr boshida AQSh.	
63. Birinchi jahon urushi yillarida Antanta davlatlari.	
Eng yangi davr tarixi	
64. Ikkinchi jahon urushi yillarida Arab mamlakatlari.	
65. Arab-Isroil urushlari va Yaqin Sharq muammosi.	
66. Eron islom inqilobi va uning ahamiyati.	
67. Afg'onistonda Toliblar hukmronligi.	
68. Mustafa Kamol Otaturk prezidentligi davrida Turkiya.	
69. Hindistonda ayirmachilik siyosati va uning mamlakat rivojlanishiga salbiy ta'siri.	
70. «Katta sakrash» siyosati va «Madaniy inqilob» davrida Xitoy.	
71. Ikkinchi jahon urushidan keyin Yaponiyaning ijtimoiy-iqtisodiy jihatdan rivojlanishi.	
72. Pokistonda 1999-yil harbiy-davlat to'ntarishi va ijtimoiy-siyosiy sohadagi o'zgarishlar.	

Qadimgi Rim madaniyati.

2-modul. Jahon xalqlari o'rta asrlarda

13-mavzu. O'rta asrlar davrining belgilash muammolari

O'rta asrlar tushunchasi. O'rta asrlar jamiyati haqida. Sharqda yer egaligi jamiyati. O'rta asrlar tarixini Sharqda o'rta asrlarni belgilash. Sharqda o'rta asrlarni boshlanishidagi xilma-xilliklar. Sharqda o'rta asrlarning yakunlanishi.

14-mavzu. Islom dinining vujudga kelishi, yoyilishi va Umaviylar va Abbosiylar davrida Arab xalifaligi

Arab mamlakatlari VI asr oxiri VII asr boshlarida. Muhammad (s.a.v.)ning payg'ambarlik faoliyatlari. Islom dinining vujudga kelishi. Qur'on. Hadis. Ilk arab xalifaligi. Xalifalik davridagi harbiy yurishlar.

Umaviylar xalifaligi. Bog'dod xalifaligining vujudga kelishi. Islom dinining dunyo diniga aylanishi. Abbosiylar xalifaligida xalq qo'zg'olonlari. Abbosiylar xalifaligining qulashi. Arab xalifaligiga qarshi mo'g'ullarning yurishlari. Arab xalifaligi madaniyati.

15-mavzu. O'rta asrlarda Turkiya

Vizantiya imperiyasining tashkil topishi. Vizantiya shaharlari. Vasilevs hokimiyati. Vizantiya hayotida ellinizm. Vizantiyaning oltin asri. Turkiy qabilalar kelishiga qadar Kichik Osiyo. Kichik Osiyoni turklar tomonidan istilo qilinishi. Usmonli turklar imperiyasining tashkil topishi. Bolqon yarimorolidagi istilolar. Anqara jangi. Konstantinopolning qulashi. XV asrda Usmonli turklar davlatining kengayishi.

16-mavzu. O'rta asrlarda Eron va Afg'oniston

Sosoniylar davlati. Eron Arab xalifaligi tarkibida (VII asr o'rtalari-X asr boshlari). Eronda mustaqil amirliklarning vujudga kelishi. Eron rivojlangan feodalizm davrida (X – XIII asr boshlari). Eron mo'g'ul xonlari istibdodi davrida. Eron feodal tarqoqlik davrida (XIV-XV asrlar).

Afg'onistonda feodal munosabatlarning vujudga kelishi. Afg'oniston Arab xalifaligi va mahalliy musulmon sulolalari hokimiyati ostida. Afg'oniston Faznaviylar hokimiyati ostida. Mo'g'ullar bosqini davrida Afg'oniston. Amir Temur va temuriylar.

17-mavzu. O'rta asrlarda Hindiston

Hindistonning o'rta asrlar tarixnavisligi. Hindiston ilk o'rta asrlar davrida. VI-VIII asrlarda Hindiston davlatlari. VIII-XII asrlarda Shimoliy Hindiston davlatlari. XI-XIV asrlarda Janubiy Hindiston davlatlari. Dehli sultonligi. XIV-XV asrda Bahmoniyar davlati. Portugaliya mustamlakachilarning Hindistonga kirib kelishi.

18-mavzu. O'rta asrlarda Xitoy. Mo'g'ul davlatining vujudga kelishi

Xitoyning birlashishi. III-IV asrlarda Xitoyda feodal munosabatlarning vujudga kelishi. Shaharlar, hunarmandchilik va savdo. Tan sulolasi davrida Xitoy. Sun sulolasi davrida Xitoy. Xitoy feodal munosabatlar rivojlanishi davrida. Xitoy besh sulola va o'n podsholiklar davrida. Mo'g'ullar hujumi, ular zulmining daf etilishi va Min imperiyasining tashkil topishi.

XI – XIII asrlarda mo'g'ul qabilalari. Mo'g'ul davlatining vujudga kelishi. Chingizxonning bosqinchilik yurishlari. Mo'g'ul imperiyasi. Yuan davlati. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Markaziy Osiyo mo'g'ul davlati tarkibida.

19-mavzu. O'rta asrlarda Yaponiya va Koreya

Yaponiyada feodal munosabatlarning vujudga kelishi (VII-X asrlar). O'rta asrlarda Yaponiyada ijtimoiy munosabatlar. Yaponiya o'rta asr shaharlari taraqqiyoti. Feodal munosabatlarning rivojlanishi (X-XIV asrlar).

Koreyada uch davlatning barpo bo'lishi. Silla davlatining qulashi va Koryo davrining boshlanishi (IX asr oxiri-X asr boshi). Mo'g'ullar bosqini davrida Koryo davlati. Koreya ilk Chosan davrida. XVII asr boshida manchurlar bosqini.

20-mavzu. O'rta asrlarda G'arbiy Yevropa davlatlari

Quldorlik tuzumining inqirozi. Feodal tuzumning asosiy belgilari. O'rta asr jamiyatining xronologik chegaralari. IV-V asrlarda Rim saltanati jamiyatining yangi qatlamlari. Mahaliy feodallarning xuquqlari. Xristian cherkovi. Rim saltanati varvarlarning bosqini arafasida. Varvarlarning ijtimoiy tuzumi. Keltlar. Germanlar. Varvarlarning ijtimoiy tuzumi. Rim saltanatining varvarlar tomonidan bosib olinishi. Franklar qirilligida feodal munosabatlarning rivojlanishi. Buyuk Karl saltanati va uning parchalanishi. X-XI asrlarda Germaniya, Italiya, Angliya va papaalik. X-XI asrlarda Germaniyada feodal munosabatlarning rivojlanishi. Italiya yurishlari. Muqaddas Rim saltanatining tashkil topishi. Papa va imperatorlarning investitura uchun kurashi. Genrix IX ning hukmronligi.

9. Ahamoniylar davlati Doro I davrida.
10. Qadimgi Hindistonda Mauriylar imperiyasi.
11. Hindistonda Gupta imperiyasi.
12. Qadimgi Xitoyda Shan-In va Chjou podsholiklari.
13. Qadimgi Xitoyda Sin va Xan imperiyalari.
14. Qadimgi Yunoniston tarixi (m.av.2-ming yillik-m.av.V asr).
15. Qadimgi Yunoniston (m.av. V asr -m.av. III asr).
16. Qadimgi Rim (m.av. VIII asr -m.av.I asr).
17. Qadimgi Rim (m.av.I asr -m.III asr).
18. Xammurapi hukmronligi davrida Bobil podsholigi.
19. Xeti podsholigi va uning madaniyati.
20. Finikiyaning mustamlakachilik siyosati va mustamlakalari.
21. Isroil-yahudiy podsholigi.
22. Ahamoniylar podsholigining tashqi siyosati va istilochilik yurishlari.
23. Qadimgi Hindiston madaniyati.
24. Qadimgi Xitoy madaniyati.

O'rta asrlar tarixi

25. Arabistoni birlashtirishda islomning roli.
26. Usmonli turklarning Arab mamlakatlarida istilochilik siyosati.
27. Mo'g'ullar istilosidan keyin Kichik Osiyoda mustaqil beklklarning tashkil topishi.
28. Safaviylar hukmronligi davrida Eron.
29. Boburiylar imperiyasining inqirozga uchrash sabablari va G'arb davlatlarining Hindistondagi mustamlakachilik siyosati.
30. Mo'g'ullar sulolasi hukmronligi davrida Xitoy.
31. Yaponiyada ikki hokimiyatchilik va «yakkalanish» siyosati.
32. Imjin urushidan keyin Koreyada ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar.
33. Xristian cherkovi.
34. Buyuk Karl saltanati.
35. Muqaddas Rim saltanati.
36. O'rta asr shaharlari.
37. Salib yurishlari davrida Yaqin Sharq.
38. Siyosiy birlashish jarayoni.
39. Buyuk geografik kashfiyotlar.
40. Cherkovni isloh qilish davri.

Yangi davr tarixi

4-modul. Jahon tarixi eng yangi davrda

43. 1919-1991-yillarda arab mamlakatlari
44. 1919-1991-yillarda Turkiya
45. 1919-1991-yillarda Eron
46. 1919-1991-yillarda Afg'oniston
47. 1919-1991-yillarda Hindiston
48. 1947-1991-yillarda Pokiston
49. 1919-1991-yillarda Xitoy
50. 1919-1991-yillarda Yaponiya
51. 1919-1991-yillarda Koreya
52. 1922-1991-yillarda Sovet Ittifoqi
53. 1919-1991-yillarda AQSH
54. 1919-1939-yillarda G'arbiy Yevropa davlatlari
55. Ikkinchi jahon urushi (1939-1945)
56. 1945-1991-yillarda G'arbiy Yevropa davlatlari
57. XX asr oxiri - XXI asr boshida G'arbiy Yevropa davlatlari va AQSH
58. XX asr oxiri - XXI asr boshida Shimoliy Afrika va Yaqin Sharq mamlakatlari
59. XX asr oxiri - XXI asr boshida Janubiy va Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari
60. XX asr oxiri - XXI asr boshida Sharqiy Osiyo mamlakatlari

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

Qadimgi davr tarixi

1. Qadimgi Misr sivilizatsiyasi
2. Qadimgi Mesopotamiya sivilizatsiyasi
3. Qadimgi Bobil.
4. Ossuriya va Yangi Bobil podsholigi.
5. Qadimgi Xett va Falastin.
6. Qadimgi Finikiya va Suriya.
7. Qadimgi Elam va Midiya.
8. Qadimgi Erona Ahamoniylar davlati.

Salib yurishlarning sabablari va ishtirokchilari. Birinchi salib yurishi. Yaqin Sharqdagi salibchilar davlatlari. Quddus qirolligi. Diniy-ritserlik ordenlari. Ikkinchi, uchinchi va to'rtinchi salib yurishlar. Oxirgi salib yurishlari. Salib yurishlarning yakuni va ularning ahamiyati.

Fransiyada markazlashish siyosatining boshlanishi. General shatlar. Yuz yillik urush. Siyosiy birlashishning yakuni. Fransiya XV asming ikkinchi yarmida. Mutloq monarxiyaning o'rnatilishi. Angliyada siyosiy markazlashishning boshlanishi. Vilgelm Boskinchi va uning vorislari. Erkinliklarning buyuk Xartiyasi. «Na'munali parlament». Uot Tayler qo'zg'oloni. Qizil va Oq atirgullar urushi. Tyudorlarning hokimiyat tepasiga kelishi. Germaniya XII-XIII asrlarda. Shtaufenlar sulolasi. Barbarossaning Sistiliya siyosati. Papa Innokentiy III siyosati. Shtaufenlarning inkirozi. German feodallarining G'arbga salb yurishlari. Ganza ittifoqi. XIII-XV asrlarda Germaniyaning siyosiy rivojlanishi. Gabsburglar hokimiyati.

3-modul. Jahon tarixi yangi davrda

21-mavzu. Buyuk geografik kashfiyotlar va ularning oqibatlari

Buyuk geografik kashfiyotlar tushunchasi haqida. Kashfiyotlarning sabablari. Xristofor Kolumbning dengiz ekspeditsiyalari. Amerikaning kashf etilishi. Vasko da Gama ekspeditsiyasi. Hindistonga eltuvchi dengiz yo'lining kashf etilishi. Fernando Magellan. Dunyo bo'ylab ilk sayohat. Hindistonga g'arbiy yo'lining ochilishi. Buyuk geografik kashfiyotlarning natijalari. Mustamlakachilikning tuzumining Sharq xalqlari tarixida tutgan o'rni.

22-mavzu. Arab mamlakatlari yangi davrda

Arab mamlakatlari Usmonli turk imperiyasi tarkibida. Arab mamlakatlarining ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Feodal er egaligi shakllari va feodal ekspluatasiya usullari. Misrda mamluklar, Tunisda Husayniylar, Jazoirda Deylar hukmronligi. Karamanlilar davrida Liviya. Iroqda Husayniylar hukmronligi. Arabistonda Vahhobiylar. Alibey va Zohir al-Umarlarning turklarga qarshi kurashi.

Misrga fransuzlarning harbiy-dengiz ekspeditsiyasi va Misr xalqining fransuz istilochilariga qarshi kurashi. Misrda ingliz-fransuz raqobati. Muhammad Ali islohotlari. XIX asr birinchi yarmida Misrning iqtisodiy taraqqiyoti. Muhammad Alining Turkiya sultonligi bilan kurashi. 1839-1841-yillardagi Misr inqiroziga buyuk davlatlarning aralashishi. 1854-1879-yillardagi islohotlar. Suvaysh kanalining qurilishi va Misrmi chet el sarmoyasi

tomonidan asoratga solinishi.

Fransiyaning Shimoliy Afrikadagi mustamlaka ekspansiyasi. Jazoir xalqining Abdulqodir boshchiligidagi fransuz bosqinchilari qarshi qo'zg'oloni.

Sudanda Maxdiyalar qo'zg'oloni. 1911-yil Tripolitaniya urushi. Liviyani Italiya tomonidan bosib olinishi.

Tuning yarim mustamlakasiga aylanishi. 1881-yil Madrid konferensiyasi. «Osiyoning uyg'onishi» davrida arab mamlakatlari. Birinchi arab milliy tashkilotlarining vujudga kelishi.

23-mavzu. Usmonli turk imperiyasi yangi davrda

XVI-XVII asrda Usmonli turk imperiyasining istilochilik yurishlari. XVII asr ikkinchi yarmi – XVIII asrlarda Usmonli turk imperiyasining siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy hayoti. XVIII asr birinchi yarmida Usmonli imperiyasining xalqaro siyosati va Sharq masalasini kelib chiqishi. Usmonli turk imperiyasidagi islohotlar. Salim III islohotlari va uning mohiyati. Rossiya-Turkiya urushlari. Usmonli turk imperiyasini kapitalistik mamlakatlar tomonidan yarim mustamlakaga aylantirilishi. Tanzimat. «Yangi usmonlilar» jamiyati. XIX asr oxiri – XX asr boshida Turkiyaning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti. Yosh turklar inqilobi. Turkiya birinchi jahon urushi yillarida.

24-mavzu. Eron yangi davrda

Eronda safaviylar davlatining qulashi va feodal nizolar. Eron xalqining afg'on va turk istilochilariga qarshi kurashi. Nodirni hokimiyat tepasiga kelishi, uning ichki va tashqi siyosati. Xalq qo'zg'olonlari. Nodirshoh davlatining parchalanishi va feodal nizolar. Karimxon Zend va uning siyosati. Kojarlar hokimiyatining o'atilishi va Evropa davlatlarining ekspansiyasi. 1841-yil ingliz-eron savdo shartnomasi. Eronda Bobiyalar qo'zg'oloni. Eronni yarim mustamlakaga aylanishi. 1907-yil ingliz-rus shartnomasi. 1906-yil Tehrondagi aksilinqilobiy to'ntarish. 1908-1909-yillarda Tabriz qo'zg'oloni. Birinchi jahon urushi davrida buyuk davlatlarning Eron hududini egallashi. Urush yillarida milliy-ozodlik harakati.

25-mavzu. Afg'oniston yangi davrda

Afg'onistonda Durroniylar davlati. Rus-afg'on munosabatlari. Afg'oniston xalqlarining ingliz mustamlakachilariga qarshi kurashi. Yosh afg'onlar harakati. Afg'oniston birinchi jahon urushi yillarida.

10. Qadimgi, o'rta va yangi podshohliklar davrida Qadimgi Misr
11. O'rta yer dengizining sharqiy va g'arbiy sohilidagi qadimgi davlatlar
12. Kichik Osiyo va Kavkazorti mamlakatlari tarixi
13. Qadimgi Eron sivilizatsiyasi
14. Qadimgi Hindiston sivilizatsiyasi
15. Qadimgi Xitoy sivilizatsiyasi
16. Qadimgi Yunoniston. Antik tarixning boshlanishi
17. Yunon-fors urushlari. Makedoniyalik Aleksandr yurishlari
18. Qadimgi Rim (mil.av. VIII asr - mil.av. I asr)
19. Qadimgi Rim (mil.av. I asr - mil. V asr oxirlari)

2-modul. Jahon xalqlari o'rta asrlarda

20. O'rta asrlar davrining belgilash muammolari
21. Islom dinining vujudga kelishi va yoyilishi
22. Umaviylar va Abbosiyalar davrida Arab xalifaligi
23. O'rta asrlarda Turkiya
24. O'rta asrlarda Eron va Afg'oniston
25. O'rta asrlarda Hindiston
26. O'rta asrlarda Xitoy. Mo'g'ul davlatining vujudga kelishi
27. O'rta asrlarda Yaponiya va Koreya
28. G'arbiy Yevropa davlatlari mil. V asr oxiri – XI asr o'rtalarida
29. Salib yurishlari va uning Yaqin Sharq mamlakatlari ta'siri
30. G'arbiy Yevropa davlatlari XI asr o'rtalari - XV asr oxirlari

3-modul. Jahon tarixi yangi davrda

31. Buyuk geografik kashfiyotlar va ularning oqibatlari
32. Arab mamlakatlari yangi davrda
33. Usmonli turk imperiyasi yangi davrda
34. Eron yangi davrda
35. Afg'oniston yangi davrda
36. Hindiston yangi davrda
37. Xitoy yangi davrda
38. Yaponiya yangi davrda
39. Koreya yangi davrda
40. G'arbiy Yevropa mamlakatlari yangi davrda
41. Amerika Qo'shma Shtatlari yangi davrda
42. Birinchi jahon urushi

avlod soniga nisbatan kamayib bormoqda. XXI asr boshlarida industrilashtrish, urbanizatsiya va xalqaro savdo ta'siri ostida energiya sarfi yuqori bo'lgan og'ir sanoat keng miqyosda jadal rivojlandi. Oqibatda zaharli gazlar Xitoy shaharlarida juda og'ir ekologik sharoitni vujudga keltirdi.

Yaponiya XXI asrda. Yaponiya XXI asr boshlarida iqtisodiy barqaror rivojlanayotgan mamlakat bo'lib qolmoqda. U 400 mlrd dollardan oshiqroq summaga teng mahsulot eksport qilmoqda. Yaponiya kemasozlik, traktorsozlik, metallni qayta ishlash sanoati uchun uskunalar ishlab chiqarish bo'yicha dunyoda birinchi o'rinni egallab turibdi. U po'lat, televizorlar va avtomobil ishlab chiqarishda ham jahonda yetakchilardan hisoblanadi. Yaponiya YIM hajmi bo'yicha jahonda AQSH va Xitoydan so'ng uchinchi o'rinni egallab turibdi. 2011-yil mart oyida Xonsyu orolida yuz bergan zilzila Yaponiyaga katta zarar yetkazdi. Minglab kishilar halok bo'ldi, 300 mingdan oshiq kishi boshpanasiz qoldi. Bir necha atom elektrostansiyalariga zarar yetdi, Fukusi ma-l atom elektrostansiyasidan radioaktiv moddalarning atrof-muhitga tarqalishi yuz berdi. Mamlakatga juda katta iqtisodiy zarar yetkazildi. Yaponiya AQSHning mintaqadagi eng yaqin savdo hamkori va strategik sherigi bo'lib kelmoqda. Yaponiyaning Xitoy bilan munosabatlari ancha murakkab. 2005-yili J.Koid zumi hukumati Tayvan oroli masalasida ilk bor AQSHni ochiq qo'llaganda Xitoy bilan munosabatlari keskin yomonlashdi. Jahon hamja miyatini tash vishga solib kelayotgan va 2017-yili yanada keskinlashgan Shimoliy Koreya masalasida ham Yaponiya bilan Xitoy o'rtasida kelishmovchiliklar mavjud.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

I-modul. Jahon xalqlari qadimgi davrda

1. Jahon tarixi faniga kirish: yangicha yondashuvlar
2. Jahon tarixini davrlashtirish va davrlashtirish muammolari
3. Eng qadimgi odamlar. Jahon xalqlari paleolit davrida
4. Jahon xalqlari mezolit davrida
5. Jahon xalqlari neolit davrida
6. Qadimgi sivilizatsiyalarning vujudga kelishi
7. Mesopotamiya sivilizatsiyasi
8. Qadimgi Bobil, Ossuriya va Yangi Bobil podsholigi
9. Qadimgi Misr sivilizatsiyasi

26-mavzu. Hindiston yangi davrda

Boburiylar davlatining vujudga kelishi. Akbar davrida Boburiylar imperiyasining gullashi. Boburiylar imperiyasida tushkunlik. Diniy islohotchilik harakati. XVII asrda Hindistonda Yevropa ekspansiyasining kuchayishi. XIII-XVII asr o'rtalarida Hindiston madaniyati. Hindiston XVI asr ikkinchi yarmi-XVII asr birinchi yarmida. Boburiylar hokimiyatining tanazzulga yuz tutishi. Xalq qo'zg'olonlari. XVIII asr ikkinchi yarmida Hindistonni britaniya tomonidan zabt etilishi. Ost-Indiya kompaniyasining Hindiston bilan savdo yakkahokimligini ingliz hukumati tomonidan bekor qilinishi va Hindistonni kapitalistik Angliyaning agrar-xom ashyo manbaiga aylanishi.

XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Hindiston. 1857-1859-yillardagi hind qo'zg'oloni. XIX asr oxirgi choragida Hindiston. Hindiston Milliy Kongressi. Hindistonda XX asr boshida Britaniya mustamlaka tizimi va ozodlik uchun kurash. Hindiston birinchi jahon urushi yillarida.

27-mavzu. Xitoy yangi davrda

XVI-XVII asr boshlarida Xitoyda sostial-iqtisodiy tuzum. Dehqonlar urushi va Xitoy xalqining feodallar va manjur istilochilariga qarshi kurashi. Xitoy XVII asr o'rtalarida XIX asr birinchi yarmi. Xitoy XVII-XVIII asrlarda Manjur feodallari hokimiyati ostida. Xitoy madaniyati. Xitoyni kapitalistik davlatlar tomonidan asoratga solinishining boshlanishi. «Afyun» urushlari. Dehqonlar urushi va Taypin davlatining vujudga kelishi.

XIX asr oxiri –XX asr boshlarida Xitoy. Rus-xitoy munosabatlari. XIX asr oxiri XX asr boshida Xitoyni imperialistik davlatlar tomonidan yarim mustamlakaga aylantirilishi. Xitoy xalqining ozodlik kurashi. «Osiyo uyg'onishi» va birinchi jahon urushi davrida Xitoy.

28-mavzu. Yaponiya yangi davrda

Yaponiya taraqqiy qilgan feodal munosabatlar davrida (XV-XVII asrlar). Yaponiyada yevropaliklarning paydo bo'lishi va ularning faoliyati. XV-XVII asrlarda Yaponiya madaniyati. Yaponiya XVII asr oxiri – XX asr boshlarida. XVII asr o'rtalarida Yaponiyaning iqtisodiy ahvoli. Tokugava davlati. Rus-Yapon munosabatlari. Tokugava syogunati davrida Yaponiya madaniyati. Yaponiyada 1867-1868-yillar inqilobi va burjua o'zgarishlar. XIX asr 70-90-yillarda kapitalistik Yaponiya taraqqiyoti. 1900-1917-yillarda imperialistik Yaponiya.

29-mavzu. Koreya yangi davrda

Yangi davrda Koreyaning ijtimoiy tuzumi. XVI asrda Koreyaning siyosiy rivojlanishi. Yaponiyaning 1592-1598-yillardagi tajovuzi. Koreya XVII asr birinchi yarmida. Manjurlarning bostirib kirishi. Ijtimoiy-iqtisodiy inqiroz va mamlakatda islohotchilik urinishlari. XVIII asr oxirlarida Koreyadagi ijtimoiy taraqqiyot. XIX asr boshlarida Koreyaning ijtimoiy taraqqiyoti.

30-mavzu. G'arbiy Yevropa mamlakatlari yangi davrda

Ingliz burjua inqilobi. Yangi tarixning asosiy qismi va ikki bosqichi. Xalqaro vaziyat. XVII asr o'rtalarida Yevropa mamlakatlarining iqtisodiy ahvoli. Inqilobning sabablari va boshlanishi. Birinchi va ikkinchi fuqarolar urushi. Respublika yillari. Kromvel protektorati. Shonli inqilob va uning natijalari. Sanoat to'ntarishi davri. Iqtisodiy inqirozlar. Iqtisodiy o'sish. Davlat tuzumi. Parlament islohatlari. Osiyo va Afrikada mustamlakachilik siyosati.

Fransuz burjua inqilobi. Inqilobning sabablari va boshlanishi. Yirik burjuaziya hukmronligi. 1791-yil Konstitutsiyasi. Respublikaning o'rnatilishi. Milliy Konvent. Yakobinchilar diktaturasi. 1793-yil Konstitutsiyasi. Direktoriya davri. 1795-yil Konstitutsiyasi. 1799-yil 9-noyabr davlat to'ntarishi. Bonapart Napoleon. 1814-1815-yil Vena kongressi. Yevropaning qayta tuzilishi. «Mugaddas ittifoq». Burbonlarning tiklanishi. 1830-yil Iyul inqilobi natijalari. «1830-yil Xartiyasi». Burjuaziya qiroli. 1848-yil burjua-demokratik inqilob. Ikkinchi Respublikaning o'rnatilishi. Fransiya Ikkinchi imperiya davrida (1852-1870). Tashqi siyosat.

Germaniya: Siyosiy taraqqiqlik. Germaniya Vena kongressidan keyin. Napoleon urushlaridan so'ng Germaniyaning iqtisodiy ahvoli. 30-yillarda liberal-burjua oppozitsiyasi. 1848-yilgi inqilob. Germaniyaning birlashish yullari. 1849-yil Umumgermaniya Konstitutsiyasi. Germaniyaning birlashishi. Otto fon Bismark.

Fransiya-Germaniya urushi. Parij kommunasi. Urush sabablari. Urushga tayergarlik darajasi. Urush ishtirokchilari maqsadlari. Harbiy harakatlar. Urush natijalari. Fransiya Uchinchi respublika. Hukumat konstitutsiyasi. 1871 yil 18 mart inqilobi. Kommuna Soveti. Ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar. Parij Kommunasi mag'lubiyati sabablari.

Italiya: 1848-1849-yillar inqilobi. Italiyaning milliy birlashishi. Sardiniya qirolligi va Lui Napoleon Sh. Birlashishning birinchi va ikkinchi bosqichlari. Djuzepe Garibaldi. Birlashish yakunlari.

Monopolialarning tashkil topishi. Davlat-monopolistik kapitalizmining

egalladi. 2014-yilda Bharata Janata parti- Hindiston xalq partiyasi saylovlarda g'alaba qozonadi, va Narendra Modi mamlakat bosh vaziri lavozimini egallaydi. 2017-yilda saylovlar Ram Naitx Kovind mamlakat prezidenti etib saylandi. 2017-yilda Hindiston Fransiyaning quvib o'tdi, yalpi ichki mahsulot ishlab chiqarish hajmi bo'yicha dunyo mamlakatlari ro'yhatida oltinchi o'rinni egalladi.

Pokistondagi 1997-yilgi saylovlarda Pokiston Musulmon Ligasi g'alaba qozondi va uning rahbari Navoz Sharif bosh vazirlik lavozimini egalladi. 1999-yil general Parviz Musharraf boshchiligidagi navbaddagi davlat to'ntarishi o'tkaziladi va u mamlakat prezidenti lavozimini egallaydi. 2007-yilda P. Musharraf mamlakatda harbiy holat e'lon qiladi. 2008-yilgi saylovlarda P. Musharraf mag'lub bo'lib iste'foga chiqadi. 2013-yil 30-iyulda Mamnun Husayn mamlakat prezidenti etib saylandi. 2018-yilgi saylovlarda Imronxon mamlakat bosh vazirlik lavozimini egallaydi. 2019-yil 27-fevralda Pokiston harbiylari Hindiston harbiy havo kuchlarining 2 ta qiruvchi samolyotini urib tushirdi.

Osiyoning Yangi industrial davlatlari. Yangi industrial davlatlarning iqtisodiy taraqqiyot modeli. "Iqtisodiy hamkorlik va rivojlanish" tashkiloti. Singapurning industrial rivojlangan davlat maqomini olishi. Indoneziyaning eng yangi davr tarixi. Myanma (Birma) ittifoqi va Malayziya.

50-mavzu. XX asr oxiri – XXI asr boshida Sharqiy Osiyo mamlakatlari

Xitoy 2001-yili Jahon savdo tashkilotiga (SST) a'zo bo'lgandan so'ng jahon bozorining inkoniyatlaridan va mamlakatning Yer yuzidagi «eng yirik fabrika» sifatidagi ustunligidan unumli foydalanib, iqtisodiy o'sish ning yuqori sur'atlarini saqlab qoldi hamda o'zining jahon iqtisodidagi mavqeyini yanada oshirishga erishdi. 2017-yil oktabrda bo'lib o'tgan XK Pning 19-Umunxitoy

syezdida

Si Szinpin Xitoy kommunistlarining azaliy maqsadi xitoy xalqining baxti uchun kurash va xitoy millatini tiklash ekanligini ta'kidlab, XXI asr o'rtalariga kelib Xitoy zamonaviy buyuk sotsialistik davlatga aylanadi, deb e'lon qiladi. Iqtisodiy o'sishning muntazam yuqoriligiga qaramasdan, XXI asr boshlariga kelib, Xitoy bir qator jiddiy iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy muammolarga duch keldi: boylar bilan kambag'allar daromadi o'rtasidagi farq keskin oshdi. Xitoyning eng dolzarb muammolari gatoriga aholining tez keksayib borishi va ishlab chiqarishning ekologiyaga yetkazayotgan zararni kiritish mumkin. Xitoyda uzoq yillar olib borilgan «bitta oila – bitta farzand» siyosati natijasida mamlakatda yoshlar soni keksa

kuchaytirdi. Qo'shma Shtatlardagi siyosatchilar orasida Saudiya masalasida ikki asosiy pozitsiya mavjud edi. Keyin AQSh Davlat kotibi Kolin Pauell Saudiya Arabistoni bilan uzoq muddatli strategik hamkorlikni davom ettirish zarurligi haqida bayonot berdi. Nyu-York tashqi aloqalar kengashi tahlilchilari maxsus guruh Saudiya moliyaviy doiralari va terroristik tashkilotlarning aloqalarini o'rganib chiqqach, KSA xariya jam'armalari Al-Qoida mablag'larini qirolik hukumati kuch ishlatish bilan to'ldirishda muhim rol o'ynashini ta'kidladi. 2001-2003-yillardagi keskin davrlardan so'ng, ba'zi vahabiy ulamolar mamlakatni yanada ochiq qilish zaruriyatiga kelishdilar. Liberalizatsiya tarafdorlari Saudiya qonunchiligida inson huquqlari doktrinasini amalga oshirish imkoniyatini ommaviy muhokama qilishdi. Shu bilan birga, liberalizatsiyaga qaratilgan chora-tadbirlar juda zid edi. XXI asrning boshida Saudiya Arabistonida ommaviy qatllar davom etmoqda. 1999-yilda Shariya sudi 99 kishini qilich bilan o'ldirishga hukm qildi, ularning aksariyati xorijliklar edi 2005-yilda KSA taxti Abdulloh ibn Abdul Aziz al-Saudni egalladi, u 1990-yillar o'rtalaridan boshlab Fahdda jiddiy salomatlik muammosi bo'lgan mamlakatni boshqargan. Umuman, Abdulloh Saudiya rahbariyatining mo'tadil liberal qanotining vakili. Tashqi siyosatda u Qo'shma Shtatlar bilan hamkorlikni kengaytirish va G'arb mamlakatlari bilan munosabatlarni normallashtirishga intiladi. Abdulloh ham o'zini terrorizmga qarshi kurashda izchil qo'llab-quvvatlaganligini isbotladi. 11-sentyabr voqealaridan keyin u Qo'shma Shtatlarga Nyu-Yorkdagi hujum uchun javobgar bo'lgan terrorchilarning ismlarini va barcha radikal guruhlarni yo'q qilishga va'da berdi. 2004-yilda Bryusselda Yevropa siyosat markazida so'zga chiqqan KSA tashqi ishlar vaziri Shahzoda Saud al-Faysal siyosiy qarorlarni qabul qilishda kollegiallikning (shura) printsiplarining ahamiyatini ta'kidladi.

1997-yil Muhammad Xotamiy Eron Prezidenti lavozimini egallaydi. 2005-yilgi saylovlarda Mahmud Ahmadiy Najot mamlakat prezidenti lavozimini egallaydi. 2013-yildan boshlab Hasan Ruhoniy Eron islom Respublikasi Prezidenti etib saylandi.

49-mavzu. XX asr oxiri - XXI asr boshida Janubiy va Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari

Hindistonda 1991-yil mayda bo'lib o'tgan saylovlarda HMK g'alaba qozonib, Narasimha Rao boshliq hukumat tuzildi. BJP 1998-yil fevral saylovlarda g'alaba qozonadi va uning rahbari Atal Bexari Vajpai bosh vazir qilib tayinlanadi. 2004-yilda Bosh vazirlik lavozimini Manmohan Singx

asosiy xususiyatlari. Kapitalistik rivojlanishning ikkinchi bosqichi. Monopoliya turlari.

31-mavzu. Amerika Qo'shma Shtatlari yangi davrda

Shimoliy Amerika burjua inqilobi. AKShning tashkil topishi. XVII-XVIII asrning birinchi yarmida ingliz mustamlakalarning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Mustakillik uchun urush sabablari va boshlanishi. Ittifoqchilar masalasi. 1787-yil Konstitutsiyasi. «Huquqlar haqida Bill».

AQShda kapitalizmni rivojlanishi. Ikkinchi inqilob. (1861-1865-yillarda fuqarolar urushi). AQShda kapitalistik rivojlanishning asosiy belgilari. Tashqi siyosat. G'arbg kengayish. Inqilob sabablari. Fuqarolar urushining boshlanishi. Ittifoqchilar masalasi. Avraam Linkoln. Qullikning bekor qilinishi. Urush natijalari.

AQSh: XIX asr oxirida AQSh iqtisodiy rivojlanishining omillari. Monopoliyalarning tuzilishi. Moliya oligarxiyasi. Monopolistik kapitalizm. Ijtimoiy harakat va tashqi siyosat.

32-mavzu. Birinchi jahon urushi

Sharq mamlakatlari urush yillarida (1914-1918). Yevropa mamlakatlari urush yillarida (1914-1918). Urushning sabablari va boshlanishi. Urushning harakteri. Asosiy frontlarda urush harakatlari. Urush yillarida Yevropa mamlakatlarining ichki siyosati. Urush yakuni va oqibatlar. Urushdan keyingi tinchlik (1918-1920). Parij anjumani. Versal tinchlik sulhi. «Vudro Vilsonning 14 moddasi». Millatlar Ligasining tuzilishi. Yevropada yangi davlatlarning tuzilishi. Vashington anjumani va uning qarorlari. Versal-Vashington tizimi.

4-modul. Jahon tarixi eng yangi davrda

33-mavzu. 1919-1991-yillarda arab mamlakatlari

Arab mamlakatlari 1919-1923-yillarda. Parij sulh konferensiyasida Arablar masalasi. Arab mamlakatlarida mandat tizimini joriy qilinishi. Falastin muammosi. Siyosiy beqarorlik. Ikkinchi jahon urushi arafasida Arab mamlakatlari. Ikkinchi jahon urushi va Shimoliy Afrika mamlakatlarida mustamlaka tuzumining barbot bo'lishi. Arab mamlakatlari 1940-1950-yillarda. Isroil davlatini tuzilishi va Falastin qarshiilik harakati.

Arab mamlakatlari 1950-1990-yillarda. Misrdagi 1952-yil iyul inqilobi va Nosir hukumati. Arab sotsializmi mamlakatlari. Baas harakati. Arab

sotsializmi mamlakatlari (islom yo'nalishi). Arabistonni neft chiqaradigan mamlakatlari. Arab mamlakatlari 1970-1994 yillarda. Yaqin Sharq muammosi va uni hal etish yo'llari.

Mintaqada AQSh harbiy nazoratini o'rnatish. AQSh harbiy-dengiz kuchlarining Fors ko'rfaziga kiritilishi (1987). «Sahrodagi bo'ron» operatsiyasi. Iroq armiyasining mag'lub bo'lishi (1991).

34-mavzu. 1919-1991-yillarda Turkiya

Turkiyada milliy-ozodlik harakatining ko'tarilishi (1919-1923-yillar). Sev shartnomasi. Turkiya mustaqilligini mustahkamlash uchun kurashi (1923-1929-yillar). Tashqi siyosat. Sovet – Turkiya munosabatlari. Turkiya jahon iqtisodiy krizisi davrida (1929-1933-yillar). Ikkinchi jahon urushi arafasi va davrida Turkiya (1933-1945-yy.). Turkiya ikkinchi jahon urushidan so'ng (1945-1970-yillar). «Trumen doktrinası» va «Marshall planı». Turkiya 1984-1990-yillarda. O'zbekiston – Turkiya siyosiy, savdo-iqtisodiy munosabatlari va uning istiqbollari.

35-mavzu. 1919-1991-yillarda Eron

Eronda 1920-1921-yillardagi xalq ozodlik harakati. 1920-yillar oxiri va 1930-yillar boshida dehqonlar harakati. Rizashoxni tashqi siyosati. II Jahon urushi arafasida Eronda Germaniya mavqeining kuchayishi. Eron ikkinchi jahon urushi davrida. Eron ikkinchi jahon urushidan so'ng. Eronning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti (1970-yillar oxiri – 1990-yillar). 1951-yil bosh vazir Mossodiq ingliz-eron neft kompaniyasini milliylashtirish to'g'risida qaror qabul qiladi. 1953-yil Zohidiy boshchiligida davlat to'ntarish o'tkaziladi. 1959-yilda AQSh bilan shartnoma tuzib deyarli unga qaram bo'lib qoldi. 1963-yil mamlakatda amalga oshirilgan islohot inqilobga tenglashtirildi va u «Oq inqilob» deb ataldi. 1978-1979-yillar shox tuzumi va imperializmga qarshi inqilob va uni harakatga keltiruvchi kuchlar. Eronni tashqi siyosati (1980-1990-yillarda). 1979-yil Eronda shoh hokimiyati ag'darildi va Islom inqilobi amalga oshirildi. Unga Oyatulla Xumayniy rahbarlik qildi. 1979-yil I-apreldan Eron Islom Respublikasi deb ataldi. 1980-1988 yillarda Eron-Iroq urushi bo'lib o'tdi va Eron 350 mlrd zarar ko'rdi, 700 ming eronlik o'ldirildi. 1989-yil Oyatulla Xumayniy vafotidan keyin mamlakat prezidentligiga saylangan Ali Akbar Hoshimiy Rafsanjoni iqtisodiy islohotlar o'tkaza boshladi.

36-mavzu. 1919-1991-yillarda Afg'oniston

Yaqin Sharq mamlakatlari

1993-yil bahorda T.O'zal vafot etdi, S.Demiral Turkiya Respublikasining prezidenti etib saylandi va uning TYPdagi o'rini Tansu Chiller egalladi. 1994-yil 27-noyabrda barcha turdagi davlat mulkini xususiylashtirishga qaratilgan yangi qonun (4046-qonun) kuchga kirdi. Turkiyada 1995-yil dekabrda bo'lib o'tgan parlament saylovlardan so'ng majlisda katta bo'lmasda farq bilan «Farog'at» partiyasi islomiy partiyaning ustunligini ta'minladi. 1990-1996-yil oralig'ida tashqi qarz 49 mlrd. dollardan 76 mlrd. dollarga yetib, milliy daromadning 40%ini tashkil qildi. Yangi koalitsion hukumatning bosh vaziri lavozimini Ona Vatan partiyasi rahbari M.Yilmaz bosh vazir o'rtnbosari lavozimini esa B. Ejeviy egalladi. XX asrning oxirgi yillarida 1995-yildagi iqtisodiy o'sishdan keyin 1999-yilga kelib bir qancha muammolar yuzaga keldi. 1999-yildagi saylovlardan so'ng hokimiyat tepasiga kelgan koalitsion hukumat inqirozdan chiqish uchun bir qator tadbirlarni amalga oshirdi, lekin Turkiyaning o'zida va G'arbda ham sezilarli muvaffaqiyatga erishilmaganligi tan olindi. XVf tomonidan taklif qilingan 2000-2002 yillarda barqarorlashuv dasturini amalga oshirish uchun "kamarlarni tortish" siyosati boshlatildi. XXI asrning ilk yillarida mamlakat siyosiy hayotida kutilmagan o'zgarishlar yuz berdi: 2002-yildagi umumxalq saylovlari natijasida liberal islomiy partiya – Adolat va Taraqqiyot partiyasi mamlakat tepasiga keldi. XXI asr boshlarida mamlakat Yevroosiyo ning industrial-agrar qudratiga ega bo'ldi. Turkiya aholisi 70 mln.gacha yetdi. 2012-yilda Turkiyaga chetdan kela digan investitsiyalarning 75% Yevropa Ittifoqidan kiritib kelgan va Turkiyaning 40% eksporti Yevropa Ittifoqiga qaratilgan. 2015-yildagi otaturkchilar, Kurd partiyasi va boshqa so'1 kuchlarning kuchayishi "Adolat va taraqqiyot" partiyasining siyosiy obro'sini tusha boshlaganidan dalolat edi.

2001-yil 11-sentyabr voqealaridan so'ng Qo'shma Shtatlar bilan munosabatlar yomonlashdi. Usona bin Lodinning qarindoshlari Qo'shma Shtatlarga ekstraditsiya qilinmagan. Bundan tashqari, fojiali voqealardan so'ng, KSA bin Ladinning shaxsiy himoyasini ta'minlashni o'z zimmasiga oldi. Saudiya Arabistoni Ichki ishlar vaziri Shahzoda Naif ibn Abdulaziz Al-Saud, oila azolari "bir kishining faoliyati uchun javobgar bo'lmaydi", deb aytdi. Osmono'par binolarga hujum qilgan 19 terroristidan 15 tasi KSA fuqarosi bo'lgan. 2002-yilda Markaziy razvedka boshqarmasi terroristik tashkilotlarni moddiy jihatdan qo'llab-quvvatlaganlikda gumon qilingan 12 ta Saudiya tadbirkorlari ro'yxatini e'lon qildi. Qiro'lik oilasi AQSh iqtisodidan mablag' olishni tahdid qilib AQSh tuzilmasining bir qismidan bosimni

Fransiyaning tashqi siyosati. Beshinchi Respublika. General Sharl de Gollning o'ziga xos tashqi siyosati. Evian sulhi. Sotsialistlar hokimiyat tepasida. Fransua Mitteranning ichki va tashqi siyosati.

Italiya: Urushdan keyingi Italiya. De Gasperi hukumati faoliyati. Xristian-demokratik partiyaning inqirozi. Iqtisodiy rivojlanish. Italiya Kommunistik partiyasi faoliyati. Siyosiy inqiroz.

47-mavzu. XX asr oxiri - XXI asr boshida G'arbiy Yevropa davlatlari va AQSH

Yevropa Ittifoqi va AQSH munosabatlari. «Sovuq urush» yakunlanib, kommunizm xavfi bartaraf qilingandan so'ng AQSH bilan YI o'rtasidagi munosabatlarda ham o'zgarish yuz berdi. 1990-yili YI va AQSH o'rtasida Deklaratsiya – Trans atlantik xartiya imzolandi. Unda ikkala tomonning yaqin hamkorligi, muhim masalalar bo'yicha maslahatlashuvlari ta'kidlandi. YI va AQSH o'rtasidagi munosabatlarning o'ziga xos tomoni shundaki, unda an'anaviy ikki tomonlama shartnomalar mavjud emas. Bu munosabatlar xalqaro tashkilotlarning me'yori va qoidalari bilan tartibga solinadi. 2007-yili YI va AQSH Transatlantik iqtisodiy integratsiyani chuqurlashtirish to'g'risida kelishuv imzoladi va Transatlantik iqtisodiy kengash joriy qildi. Ammo tomonlar bu kelishuvni to'liq amalga oshirishga shoshil madi. 2000-yillar davomida bir qancha kelishuvlar imzolalanib, ular tomonlar o'rtasidagi aloqalarning turli xususiy jihatlarini tartibga solishga qaratildi. AQSH va YI dunyoda eng yirik energiya iste'molchilari bo'lib, ular atmosferaga eng ko'p zaharli moddalarni chiqaradi. 2000-yillar boshlarida ikki tomon energetika samaradorligi, xavfsizlik va iqlim o'zgarishi to'g'risida bayonot, Iqlim o'zgarishi to'g'risida BM Tning Parij konvensiyasini imzoladi. Ammo 2017-yili AQSH prezidenti D.Tramp mamlakatning bu konvensiyadan chiqishini e'lon qildi. AQSH bilan YI o'rtasidagi munosabatlarda ma'lum kelishmovchiliklar mavjud. Bu kelishmovchiliklar ayniqsa xalqaro muammolarni hal etishdagi yondashuvlarning farqida keskin ko'zga tashlanmoqda. AQSH xalqaro mojarolarni hal qilishda kuchga tayanish tarafdori, YI esa diplomatik imkoniyatlardan oxirigacha foydalanish lozim deb hisoblaydi. Shunga qaramasdan, ular o'zaro siyosiy, harbiy-strategik va iqtisodiy hamkorlik manfaatlari orqali bir-biri bilan uzviy bog'langan. AQSH va YI yagona Yevroatlantik sivilizatsiyaning vakillari bo'lib, bu ular o'rtasidagi munosabatlarni belgilovchi asosiy omil hisoblanadi.

48-mavzu. XX asr oxiri - XXI asr boshida Shimoliy Afrika va

Afg'onistonni mustaqillikka erishishi. Yosh afg'onlar. Sovet-afg'on munosabatlari. Afg'oniston ikkinchi jahon urushi arafasi va davrida. Afg'oniston urushdan so'ng. Afg'onistonning ijtimoiy-siyosiy taraqqiyoti (1953-1977-yillar). 1978-yil aprel inqilobi va Afg'oniston Demokratik Respublikasining vujudga kelishi.

1988-yil Jeneva bitimi va Afg'onistondan sovet qushinlarini chiqib ketishi (fevral 1989 y.). Mamlakatda Yangi siyosiy kuchlarni vujudga kelishi. Xalqaro reakstion kuchlarni Afg'oniston ichki ishlariga aralashishi (Pokiston, Eron Saudoviya arabistoni, Xitoy).

Afg'onistonning xalqaro mavqei. Afg'on muammosini siyosiy jihatdan hal etish. Toliblar. Rossiya-Afg'oniston munosabatlari.

37-mavzu. 1919-1991-yillarda Hindiston

Hindistonda 1919-1922-yillarda xalq ozodlik harakatining ko'tarilishi. Hindiston 1923-1935-yillarda. Ikkinchi jahon urushi arafasi va davrida Hindiston. Hindiston 1947-1964-yillarda. Hindiston 1964-1977-yillarda. Hindiston 1977-1984-yillarda. Hindiston 1984-1990-yillarda. Hindiston tashqi siyosati.

38-mavzu. 1947-1991-yillarda Pokiston

Pokistonni tashkil topishi (1947-y.). Pokiston 1947-1958-yillarda. Pokiston 1958-1971 yillarda. Pokiston Z.A.Bxutto davrida (1971-1977 yillar). Ziyoyul Xaq hukumati (1977-1988-yillar). 1980-yillar oxiri va 1990-yillarda Pokistonning ichki siyosiy taraqqiyoti va tashqi siyosati. Pokiston va musulmon dunyosi.

39-mavzu. 1919-1991-yillarda Xitoy

Xitoyda xalq-ozodlik harakatining ko'tarilishi (1917-1929). Xitoyda Gomindan hukumatining tuzilishi. 1928-1937-yillardagi inqilobiy kurash. XXRni tashkil topishi. Xitoyni sotsialistik taraqqiyot yo'liga o'tishi (1949-1957). Xitoy 1958-1976-yillarda. Xitoy 1976-1991-yillarda.

40-mavzu. 1919-1991-yillarda Yaponiya

Yaponiya 1919-1937-yillarda. Yaponiyaning Xitoyga qarshi agressiv urushi (1937-1941). Amerika okkupatsiyasi. Yaponiyaning iqtisodiy va siyosiy mavqeyning tiklanishi (1945-1956). Yaponiyaning yirik davlatlar o'rtasidagi raqobatchilikning asosiy markazlaridan biriga aylanishi (1957-1973). Yaponiya iqtisodini qayta kurish. Siyosiy muvozanatni tiklashga

intilish. Yaponiya iqtisodiy qudratining kuchayishi va Yaponiyaning dunyo siyosatidagi rolining oshishi. SSSRni parchalanishi va Yaponiyaning sobiq sovet Respublikalari bilan aloqalari va bu munosabatlarning istiqbolari.

41-mavzu. 1919-1991-yillarda Koreya

Yapon hukmronligi joriy etilgan davrda Koreya Yaponiyaning xom ashyo makoni va bozoriga aylantirildi, nihoyat, Koreya Yaponiya imperiyasi tarkibiga qo'shib olindi. 1919-yil mart - apreldagi umummillat qo'zg'olonida ishchilar, dehqonlar va mahalliy savdo-sanoat doiralari (jami 2 mln. dan ortiq kishi) faol qatnashdi. Bu voqealardan cho'chigan yapon ma'murlari o'sha yil avgustda "o'z-o'zini boshqarish tizimi"ni joriy etish va boshqalardan iborat islohot dasturini e'lon qildi. 1925-1928-yillarda ishchilar 349 marta ish tashladi va ko'pi ularning g'alabasi bilan tugadi. 1929-1933-yillardagi jahon iqtisodiy bo'hroni davrida dehqonlar, mayda va o'rta tadbirkorlarning ahvoli og'irlashdi. 1930-1932-yillarda 517 marta ishchilarning ish tashlashi, 237 marta dehqonlar qo'zg'oloni, o'quvchi yoshlarning namoyishlari bo'lib utdi. Ikkinchi jahon urushida Kleya xalqi yapon mustamlakachilariga qarshi kurashdi. Bu urushda Yaponiyaning mag'lubiyati natijasida uning Koreyadagi hukmronligi barham topdi.

1945-yil avgustda Koreyaning shimoliy qismi Sovet Armiyasi tomonidan ozod qilindi. 1948-yil sentabrda Sovet Ittifoqi KXDR Oliy xalq majlisining murojaatini qondirib, o'z qo'shinlarini uning hududidan olib chiqib ketdi. AQSh Jan.K.dagi qo'shinlarini 1949-yil o'rtalarida olib ketdi. Mamlakatni birlashtirish borasida KXDR bilan KR o'rtasidagi keskin o'zaro qarama-qarshilik oqibatida ikkala tomonning aybi bilan ko'p marta talab qurolli to'qnashuvlar bo'ldi. Bu mojarolar 1949-yilning 2-yarmidan boshlab, ayniqsa, shiddatli tus oldi, natijada, 1950-yilda to'la miqyosli urush harakatlari boshlanib ketdi. 1953-yil 27-iyulda Koreyada yarash to'g'risida bitim imzolandi. KXDR bilan KR o'rtasida 4 km kenglikda qurolsiz mintaqaga o'rnatildi. Uch yillik urush mamlakatni abgor qildi, uning iqtisodiyotiغا katta putur yetkazdi. 1970-yillarning boshlaridan KXDR bilan KR o'zaro munosabatlarni tartibga solish yo'llarini izlash va mamlakatni qayta birlashtirishga erishish maqsadida mulqot qilib keldi. 1991-yil sentabrda ikkilaga koreys davlati BMTga qabul qilindi.

42-mavzu. 1922-1991-yillarda Sovet Ittifoqi

Iosif Stalin. Siyosiy qatag'onlar. N.S.Xrushchev. Shaxsga sig'inish siyosatining fosh qilinishi. Iqtisodiy islohatlar. Qishlok xo'jaligidagi

o'zgarishlar. Tashqi siyosat. Varshava shartnomasi. Harbiy-siyosiy bloklar. Siyosiy xaritadaagi o'zgarishlar.

L.I.Brejnev. Kommunistik partiya diktaturasining tiklanishi. 60-70-yillarda iqtisodiy rivojlanish. 70-yillarda tashqi siyosat. Iqtisodiy inqiroz sabablari. 1977-yil Konstitutsiyasi. Sovet Ittifoqining milliy siyosati. M.S.Gorbachev. Qayta qurish siyosati. Tashqi siyosat. Qayta qurish natijalari.

43-mavzu. 1919-1991-yillarda AQSH

I jahon urushidan keyingi iqtisodiy ahvol. 1929-1933-yillarda jahon iqtisodiy inqirozining AQShga ta'siri. II jahon urushi oqibatlari. BMTning tashkili topishi. Urushdan keyingi AQSh ichki siyosati. D.Eyzenxaur. Martin Lyuter King. J.Kennedi davrida AQSh ichki va tashqi siyosati. L.Jonsonning "buyuk jamiyat" qurish dasturi. R.Nikson davrida AQSh iqtisodiy-siyosiy hayoti. "Uotergeyt ishi". R.Reyganing "reyganomika" siyosati. Katta Jorj Bush.

44-mavzu. 1919-1939-yillarda G'arbiy Yevropa davlatlari

1929-1933-yillarda jahon iqtisodiy inqirozi. Xalqaro munosabatlar. Fashizm. Italiya va Germaniyada nastislarning xokimiyat tepasiga kelishi. Franklin Ruzvelt. AQShning «Yangi kurs» siyosati. AQSh tashqi siyosati. Yevropa mamlakatlari urush arafasida. Myunxen shartnomasi. Sovet-German munosabatlari.

45-mavzu. Ikkinchi jahon urushi (1939-1945)

Urushning davrlari. Boshlang'ich davr. «G'alati urush». Kompen shartnomasi. «Barbarossa» rejasi. Urushda tub burilish. El-Alamayn jangi. Stalingrad jangi. Kursk jangi. Tehton anjumani. Ikkinchi frontning ochilishi. Yevropaning ozod qilinishi. Krim va Potsdam anjumanlari. Urush yakuni.

46-mavzu. 1945-1991-yillarda G'arbiy Yevropa davlatlari

Germaniya: Urushdan keyingi Germaniya. Germaniyaning ikki davlatga bo'linib ketishi. GFR Konstitutsiyasi. Iqtisodiy o'sish va uning omillari. Siyosiy kuchlarning jamiyatda tutgan o'rni. Katta koalitsiya. Kichik koalitsiya. GFRning tashqi siyosati. Berlin devori. Germaniyaning birlashishi. Angliya: Buyuk Britaniya urushdan so'ng. Leyboristlar siyosati. O'lsler muammosi. Konservatorlar siyosati. Iqtisodda tub burilish. «Tetcherizm» siyosati.

Fransiya: Urushdan keygi ahvol. To'rtinchi respublika konstitutsiyasi.